

๕๘๗

องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา ของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5

นายวีรวัฒน์ พึ่งเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชา โสวัตศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

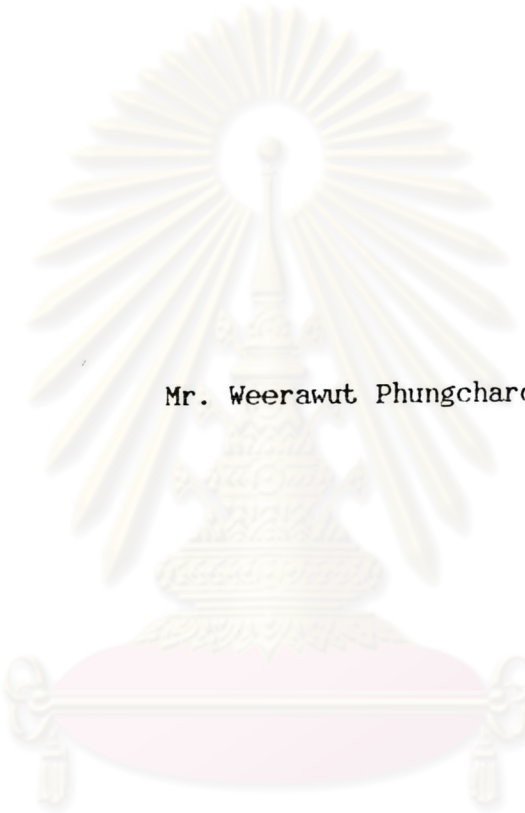
พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-284-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 1๗๗๘๗๒๔

FACTORS RELATED TO THE ADOPTION OF INNOVATION IN EDUCATIONAL
TECHNOLOGY OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY
EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION FIVE

Mr. Weerawut Phungcharoen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-284-3

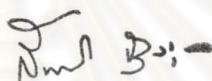
หัวข้อวิทยานิพนธ์ องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5

โดย นายวีรวัฒน์ นิ่งเจริญ

ภาควิชา โสวัตศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถวิทย์ ณ ตะกั่วทุ่ง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

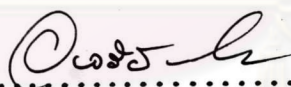
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วิรุฬห์ สีลานฤกษ์)

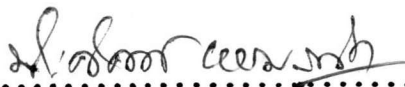
..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถวิทย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ ทอมสนิท)

วิรุฒน์ พึ่งเจริญ : องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 5 (FACTORS RELATED TO THE ADOPTION OF INNOVATION IN
EDUCATIONAL TECHNOLOGY OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION, EDUCATIONAL REGION FIVE)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. อรรถวิทย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 96 หน้า. ISBN 974-634-284-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา ของครูโรงเรียน
ประถมศึกษา เขตการศึกษา 5 และ (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา
กับองค์ประกอบ 4 ด้าน คือด้านสถานภาพของครูผู้สอน ด้านสภาพเศรษฐกิจสังคมของครูในโรงเรียน ด้านการสนับสนุน
ของผู้บริหารโรงเรียน และด้านคุณสมบัติของนวัตกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนประถมศึกษาเขตการศึกษา 5 ที่
ทำการสอนในภาคปลายปีการศึกษา 2538 จำนวน 371 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 5 มีการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ใน
ระดับปานกลาง
2. ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบกับการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา
พบว่า มีตัวแปรที่สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 19 ตัวแปร ตัวแปรที่มีค่าความ
สัมพันธ์มาก 9 อันดับคือ (1) คุณค่าของนวัตกรรม (2) ความสะดวกในการใช้นวัตกรรม (3) นวัตกรรมที่มีความกลมกลืน
กับสภาพสังคมของครู (4) ประสบการณ์ทางวิชาการของครู (5) ผู้บริหารสนับสนุนการใช้นวัตกรรม (6) ความเป็นนวัตกรรม
สำเร็จรูป (7) นโยบายสนับสนุนการฝึกอบรม (8) ความสนใจศึกษาหาความรู้ของครู และ (9) ราคาของนวัตกรรม
3. ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Stepwise Method) เพื่อคัดเลือกตัวแปรที่ดี
ที่สุด พบตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ (1) นวัตกรรมที่มีความกลมกลืน
กับสภาพสังคมของครู (2) บรรยากาศทางวิชาการของครู (3) การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ (4) ประสบการณ์ด้านการฝึก
อบรมของครู (5) ความรับผิดชอบของครู และ (6) การสนับสนุนแหล่งค้นคว้า โดยตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก สามารถรวม
กัน อธิบายความแปรปรวนของการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษาได้ร้อยละ 44.84

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไลตทัศน์ศึกษา

ภาควิชา
สาขาวិชา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C442266 : MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS

KEY WORD : FACTORS / ADOPTION OF INNOVATION / ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS /

EDUCATIONAL REGION FIVE

WEERAWUT PHUNGCHAROEN :FACTORS RELATED TO THE ADOPTION OF INNOVATION IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION FIVE.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. ONJAREE NATAKUATOONG, Ph.D. 96 pp. ISBN 974 - 634 - 284 - 3

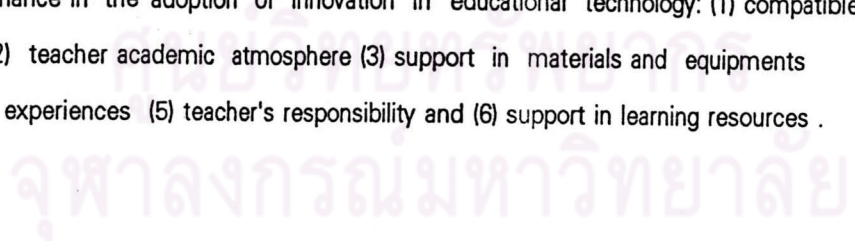
The purposes of this research were (1) to study the adoption of innovation in educational technology of elementary school teachers in educational region five and (2) to study relationships between the adoption of innovation in educational technology and four selected factors: teacher status, teacher social-economic conditions in school, administrator supports and innovation characteristics. The subjects were 371 elementary school teachers in educational region five.

The findings revealed that:

1. Elementary school teachers in educational region five moderately adopted innovation in educational technology.

2. There were statistically significant positive relationships at .05 level between the adoption of innovation and 19 variables. The first nine variables were: (1) innovation value (2) innovation accessibility (3) compatible innovation in teacher's society (4) teacher academic experiences (5) administrator support in using innovation (6) ready-made innovation (7) supportive policy in training (8) teacher interest in acquiring knowledge and (9) innovation cost.

3. In stepwise multiple regression analysis, the six predictor variables together were able to account for 44.84 of the variance in the adoption of innovation in educational technology: (1) compatible innovation in teacher's society (2) teacher academic atmosphere (3) support in materials and equipments (4) teacher training experiences (5) teacher's responsibility and (6) support in learning resources .

โสตทัศนศึกษา

ภาควิชา.....

โสตทัศนศึกษา

สาขาวิชา.....

2538

ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร. อรรถวิทย์ ณ ตะกั่วทุ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้
คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยมาด้วยดีตลอด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาช่วยตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ
ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัย และขอขอบพระคุณครูโรงเรียน
ประถมศึกษาในเขตการศึกษา 5 ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม
เพื่อการวิจัย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบ ส่วนที่ตีพิมพ์คุณค่าของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ แต่มีดามารดา
บูรณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และญาติมิตร ผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน ด้วยความเคารพ
อย่างสูง

วีรวัฒน์ พึ่งเจริญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ว
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช

บทที่

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา.....	11
การยอมรับนวัตกรรม.....	15
โรงเรียนประถมศึกษา.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25

สารบัญ (ต่อ)

3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
ตัวแปรที่ใช้ศึกษา.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	34
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	60
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	60
วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	62
อภิปรายผลการวิจัย.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	70
รายการอ้างอิง.....	72
ภาคผนวก	
ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	77
ข. หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	79
ค. แบบสอบถาม.....	83
ประวัติผู้เขียน.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จำแนกตามจังหวัดในเขตการศึกษา 5.....	31
2. จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ที่ได้รับคืน และจำนวนที่ใช้ได้.....	36
3. จำนวนและร้อยละ ของครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 5 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40
4. ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขององค์ประกอบด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคมของครูในโรงเรียน.....	43
5. ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขององค์ประกอบด้านการสนับสนุน การใช้วัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา.....	47
6. ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขององค์ประกอบ ด้านคุณสมบัติของนวัตกรรม.....	49
7. ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการยอมรับนวัตกรรม ทางเทคโนโลยีการศึกษา ของครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 5.....	52
8. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวทำนายกับตัวทำนาย และตัวทำนายกับ ตัวแปรเกณฑ์.....	56
9. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคู่ ระหว่างตัวทำนายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่ สมการถดถอย จากองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน กับการยอมรับนวัตกรรมทาง เทคโนโลยีการศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่เปลี่ยนแปลง (R^2 -change) จากการเพิ่มตัวทำนายทีละตัวและค่า เอฟ (F) สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคู่ ที่เพิ่มขึ้น.....	58